

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 53 (4)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1 JANUARA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13770

Societa Anonyma Yelo, Venezia Italija.

Postupak i uredaj za trenutno proizvodjenje sladoleda i drugih sledjenih napitaka uopšte.

Prijava od 23 maja 1936.

Važi od 1 jula 1937.

Poznato je da se sladoledi spravljuju dosta dugim postupkom, t.j. laganim mešanjem podesnih substanci u kakvom suđu zagnjurenom u led ili kakvo drugo smržavajuće sredstvo. Postupak i uredaj za trenutno proizvodjenje sladoleda i sledjenih napitaka uopšte po ovom pronalasku omogućuje da se trenutno proizvede svaka vrsta sladoleda ili u količinama, koje odgovaraju normalnim obrocima, koji se obično služe potrošačima ili na kontinualan način.

Postupak po ovom pronalasku se uglavnom odlikuje upotreboom jedne ili više naprava za smržnjavanje sa različitom zapreminom, podesnih za proizvodjenje jednog ili više obroka sladoleda ili za kontinualno proizvodjenje; naprave za smržnjavanje mogu biti raspoređene po različitim kombinacijama prema prilici i biti međusobno vezane paralelno tako, da svaka može dejstvovati nezavisno od drugih.

Jedan oblik izvođenja uredaja je pokazan na priloženom nacrtu. Sud 1 u vidu levka je okružen komorom 2 koja je potpuno zatvorena i zaštićena prema spoljašnosti izolacionim zidom 3 za topotlu. Sud ili levak 1 je gore otvoren a dole se završava cilindričnim delom 1'; u pomenutom suđu je montirana osovina 4 koja može biti osovina kakvog malog motora ili pak osovina upravljava motorom na proizvoljan podesan način. Na osovinu 4 je koaksijalno utvrđen sud 5, koji je i sam konusan i samo gore otvoren, gde ima otvor 5' čija je ivica povijena prema unutrašnjosti. U gornjem delu suda 5, na njegovom najvećem prečniku je izведен otvor 6, dok je na spoljnem zidu pomenutog suda utvrđen

puž ili helikoidalno krilo 7, čiji se obim nalazi u dodiru sa unutrašnjom površinom komore 1. Sličan puž 7' se nalazi postavljen na osovinu 4 u cilindričnom delu 1' suda 1.

Zatvorena komora 2 ili komora za smržnjavanje se gore i dole pomoću otvara 8 izbušenih po krugu nalazi u vezi sa dva kružna kanala 9 odnosno 10 podesno vezana za cevi za kruženje tečnosti ili fluida za hladjenje, koji mogu biti proizvoljni i biti regulisani na proizvoljan podesan način, t.j. kroz komoru 2 može biti provodena prethodno rashladena slana voda, ili t. sl. tečnost ili tečan gas, koji u komori 2 isparava proizvodeći hladnoću (direktna ekspanzija); na pr. može biti upotrebljen amonijak ili metilhlorid, ili anhidrid sumporne kiseline ili proizvoljan drugi za veštačko proizvodjenje hladnoće podesan gas.

Hladjenje zida suda 1 može se izvoditi i pomoću kakve druge mešavine za hladjenje, na pr. pomoću leda i soli ili upotreboom leda ugljene kiseline (sivi led), u kojem slučaju sud 1 ne dobija komoru 2, već se direktno gnjura u pomenute elemente za hladjenje.

U otvor 5' ulazi cev 11 koja se nalazi u vezi sa na nacrtu nepokazanim suđom, koji sadrži supstanca, koja treba da se izloži smržnjavanju. Sa 12 je obeležena zdelica postavljena na donjem izlasku iz suda 1; ova zdelica može biti zamjenjena kakvim suđom proizvoljne zapremine.

Funkcionisanje je sledeće: Pomoću cevi 11 se u sud 5 dovodi supstanca, koja treba da se izloži smržnjavanju; zatim se stavlja u hod motor i ovaj dodeljuje brzo

obrtanje obrtnom delu uredaja obrazovanog iz suda 5 i helikoidalnih krila 7 i 7'. Centrifugalnom silom se supstanca, koja treba da se izloži smržnjavanju baca kroz otvor 6 na zidove komore 1, pri čemu se ovaj zid održava na podesnoj temperaturi smržnjavajućim fluidom koji kruži kroz komoru 2. Pomenuta se supstanca, stalno bacana na zid komore 1, razastire po ovom zidu, pri čijem se dodiru ona hlađi u prvo vreme, a zatim se smrzava i održava se smrznutom ili se pak sve više i više smrzava u koliko se transportuje na niže pužem 7 dok ne dospe u telo 1' odakle je puž potiskuje u sud 12 postavljen ispod izlaza naprave za smržnjavanje.

Prema jednom drugom nepokazanom obliku izvedenja na osovini 4 naglavljeni sud 5 za smržnjavanje ima svoj gornji rub izveden u vidu zupčanika sa zupcima upravljenim prema upolje. Isto je tako gornji deo helikoidalnog krila (puža) 7, koje je kod ovog oblika izvedenja izvedeno nezavisno od suda 5, izveden u vidu prstena čija je unutrašnja strana ozupčena. Između pomenuta dva zupčanika se nalaze dva satelitna zupčanika, koji u vezi sa zupčanicom sa suda 5 prenose obrtno kretanje osovine 4, odnosno suda 5, na helikoidalno krilo 7 koje se smanjenom brzinom obrće u suprotnom smeru, a u svakom slučaju brzinom koja je različita od brzine, kojom se obrće sud 5, kojim se centrifugalno istiskuje smržnjavajuća tečnost.

Komora (1) može biti zamjenjena komorom cilindričnog ili kakvog drugog oblika.

Patentni zahtevi:

1) Postupak za trenutno proizvodjenje sladoleda i uopšte sledenih napitaka, naznačen time, što se supstanca, koja treba da se izlaže smržnjavanju, baca centrifugalnom silom na unutrašnji zid kakvog suda, održavan na niskoj temperaturi pomoći kakvog podesnog sredstva za smržnjavanje, po kojem se zidu pomenuta supstanca razastire u vidu tankog filma i

pretrpljuje željeno smržnjavanje, pri čemu se pomenuta supstanca odvaja, transportuje i potiskuje u kakav prikupljač pomoći kakvog puža, ili helikoidalnog krila, koji se obrće u unutrašnjosti suda za smržnjavanje.

2) Uredaj za proizvodjenje sladoleda ili hladnih ili sledenih napitaka uopšte po zahtevu 1, naznačen time, što se sastoji iz kakve komore (1) u vidu levka, utvrđene na kakvom nosaču, okružene meduprostorom (2) za smržnjavanje, kroz koji kruži podesan fluid za smržnjavanje, a u kojoj se komori (1) može obrnati osovinu (4) koaksijalna sa pomenutom komorom i upravljava kakvim motorom, pri čemu je pomenuta osovina (4) u čvrstoj vezi sa kakvim sudom (5) ili t. sl. u koji se uvodi tečnost, koja treba da se izlaže smržnjavanju i koja se za vreme obrtanja suda baca centrifugalnom silom kroz kakav na sudu probušeni otvor (6) na zid komore (1) u vidu levka, pri čemu se puž (7) ili helikoidalno krilo, čiji se obim nalazi u dodiru sa unutrašnjom površinom pomenute komore (1), nalazi u čvrstoj vezi sa pomenutim sudom (5) i obrtnom osovinom (4) i služi tome, da za vreme svoga obrtanja odvaja smrznutu substancu i da je transportuje na niže do njenog istiskivanja napolje kroz donji otvor suda za smržnjavanje pod kojim može biti pribina podesnim sudovima.

3. Uredaj po zahtevu 2, naznačen time, što sud (5) i puž (7) mogu biti upravljeni nezavisno jedan od drugoga tako, da se mogu obrnati različitim brzinama.

4. Uredaj po zahtevu 2 i 3, naznačen time, što komora (2) za smržnjavanje sa kruženjem fluida može biti zamjenjena proizvoljnim podesnim sredstvom za smržnjavanje.

5. Uredaj po zahtevu 2, 3, 4, naznačen time, što komora (1) u vidu levka može biti zamjenjena komorom cilindričnog ili proizvoljnog oblika.

6. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se više naprava za smržnjavanje nalazi postavljeno paralelno i upravljanje su jednom i istom pogonskom osovinom.

